

magyar Demokrata

JOGSZERŰSÉG FELFÜGGESZTVE

MSZP-ELNÖKVÁLASZTÁS: MEGINT LEÉRT
EGY LYUKAS HAJÓ A TENGER FENEKÉRE

IVÁNYI ÚR MILLIÓI

JÓ ÜZLET A SZABADEGYHÁZ, CSAK TUDNI
KELL HANGOSAN KÖVETELŐZNI

A HERCEG A HERCEGET SZERETI

ÉLÉNK TILTAKOZÁS A MAGYARORSZÁGI
GENDERMESEKÖNYV ELLEN

BALÁZS

PÉTER:

Nálunk még
divat az épületbe
belépve hangosan
köszönni egymásnak

Láthatatlan kincsek

GYEREKEK ÉS A KORONAVÍRUS

Katonadolog

Biztonságos találkozni az iskolába, óvodába járó unokákkal? Tünetmentesen, észrevétlenül mennyire fertőzhetnek a gyerekek? Valóban kevésbé kapják el a koronavírus? A gyerekek 70-80 százaléka mutat rendszeresen felső légúti tüneteket szeptembertől márciusig: milyen körülmények között gyanakodjunk koronavírusra? Szakértőket kérdeztünk.

► SZÓVEG FEHÉRVÁRY KRISZTINA

A felmérések szerint a tizennégy év alatti fertőzöttek között általában negyven százalék teljesen tünetmentes, és a maradék nagy része is enyhe panaszokkal vészeli át a betegséget.

– A gyerekek szervezetében még kevesebb van abból a bizonyos receptorból, az ACE2-ből, amihez a vírus kapcsolódik, ezért nehezebben fertőződnek meg – magyarázza Duda Ernő, a Szegedi Egyetem emeritus virológusprofesszora. – Ez nagyjából tízéves korig érvényes, a

tinédzserek már inkább felnőttek számítanak ebből a szempontból. Ugyanakkor a szervezetük még jóval erősebb, mint az időseké. További előnyt jelent a számukra az, hogy a gyerekek és a felnőttek immunrendszere másképp működik. A gyerekéké még a velünk született, a felnőtteké ellenben már tanult immunitással küzd, és úgy tűnik, hogy a koronavírus ellen az előbbi jobban működik.

Mondhatni, a felnőttek már tankokkal szállnak harcba, míg a gyerekek még csak puskákkal, szemlélteti a professzor. Viszont ez a koronavírus kegyetlenül ha-

tékony, hatástalanítja a tankokat: három olyan fehérjét is hordoz, amely leállítja az immunrendszer vírusellenes működését. Viszont a puskák ellen kevésbé van eszközük.

– De azért az nem igaz, hogy a gyerekek védettek, és nem fertőződnek meg, érdemes mindig gyanakodni, hiszen továbbadhatják a vírust – fűzi hozzá Duda Ernő. – A krónikus betegségek a gyerekeknél sokkal ritkábbak, de a magas vérnyomás, a cukorbetegség is kockázati tényező, illetve az elhízás. A zsírszövet ugyanis gyulladásos citokinokat termel,

és úgy tűnik, mindenféle krónikus gyuladást segíti, hogy az új koronavírusba belehaljon valaki.

A tavaszi hullám miatt már elég sok tapasztalatunk van. A legátfogóbb vizsgálat ebben a témában 138 brit kórház adatainak elemzésével született, a január közepétől július közepéig felvett covidos páciensekre vonatkozóan. Itt a betegeknek kevesebb mint egy százaléka volt 19 év alatti, összesen 651 fő, közülük hatan haltak meg, valamennyien olyanok, akik már a koronavírus-fertőzés előtt is súlyos betegek voltak.

Nátha vagy koronavírus?

Rengeteg légúti vírus terjed ősztől tavasz közepéig a gyerekek körében, és egyelőre úgy tűnik, nagyon leterhelné a rendszert, ha mindig leteszelnénk őket. Ugyanakkor a hőemelkedéssel, köhögéssel, orrfolyással járó, megfázásos panaszokat gyakorlatilag lehetetlen megkülönböztetni a koronavírus enyhe tüneteitől. Ráadásul a Covid-19-cel fertőzött tünetes gyerekek kétharmada nem is a tipikus szimptomákat mutatja. Sokuk nem lázas, nem veszíti el a szaglás- és ízérzékelését, gyakoribb náluk a hasmenés, ugyanis a vírus nyálkahártyát is meg tud fertőzni, a bélben lévőit ugyanúgy, mint garatét. Jelentkezhet még náluk torokfájás, nátha, hányás, hasi fájdalom és kiütések is. Tehát szinte bármi történik a gyerekekkel, az már gyanús lehet.

– Akkor ragaszkodjunk a teszthez, ha a gyerek például tartósan magas lázzal küszködik, vagy légszomja van. Ezt úgy ellenőrizhetjük, hogy kérjük meg, tartsa vissza fél percig a levegőt. Ha nem képes rá, köhögni kezd, akkor légszomja van. Egy másik jel lehet, ha a láz mellett tartósan levert, mert ez nem annyira jellemző a gyerekekre, általában még lázasan is aktívak – próbál kapaszkodókat nyújtani Duda Ernő. – Persze még ezeket sem okozza feltétlenül a koronavírus, de ilyen esetben különítsük el a gyereket, főként a nagyszülőktől. Nyilván nagyon nehéz az ilyen helyzetet kezelni, otthon és az iskolában is, sok döntés tűnhet túl óvatosnak, más pedig túl kockázatosnak, de senkinek sincs még kellő tapasztalata. Nem voltunk még ilyen helyzetben, most tanuljuk, hogyan kellene együtt élni a járvánnyal.

Az is fontos kérdés, mi történik, ha egy meglévő légúti fertőzésre, netán influenzára kapja el a koronavírus a gyerek. Erről sincs tapasztalatunk egyelőre, mert

tavasszal Európában éppen túl voltunk az influenzán, és a Föld déli féltekéjén, ahol most nyáron tombolnia kellett volna – az influenza ugyanis minden évben körbejárja Földet –, a koronavírus miatti távolságtartás, illetve a védőoltás miatt az influenza is visszaszorult.

– Egyelőre nem igazán volt rá példa, hogy egyszerre szenvedjen valaki influenzától és koronavírustól. Tehát nincs erről tapasztalat, de azt biztosan tudjuk, hogy bármilyen két kórokozó kombinációja mindig jóval súlyosabb hatással van a szervezetre. Tehát én mindenkinek nyomtatékosan javaslom az influenza elleni védőoltást – szögezi le a professzor.

Maga az influenzaszézon egyébként január-februárra esik, jelenleg egyéb légúti vírusok terjednek. Duda Ernő még azokra a helyzetekre hívja fel a figyelmet a gyerekek kapcsán, amelyekben tünetmentesen is több vírust szórnak szét. Ilyen például az éneklés, mivel az erősebben kiviszi a levegőt a tüdőből, így a vírusok is nagyobb mennyiségben, illetve messzebbre távoznak. Nem véletlen, hogy a kóruspróbákban olyan sokan megfertőződnek. Hasonló hatása van a kiabálásnak, ezért fontos az órák közötti szünetekben maszkot viselni, mert nagy a háttérzaj, a gyerekek ilyenkor gyakran emelik fel a hangjukat.

Aggodalmak

Nem csak az a kérdés, mennyire fertőződnek meg a gyerekek, az is, ők maguk mennyire fertőznek. Mennyire engedhetjük a látszólag nem beteg, de iskolába, óvodába járó gyereket a nagymamához?

– Természetesen mindenkit óvatosságra intenek – mondja Póta György, a Házi Gyermekorvosok Országos Egyesületének elnöke. – De alapvetően úgy tűnik, hogy a tünetmentes fertőzöttek szervezetében kevésbé termelődik a vírus, tehát kevesebbet is ürítenek, ezenfelül kevesebb a tünet, vagyis a tüsszögés, köhögés, ami intenzív légmozgással több vírust juttat ki. De legyen józan eszünk, az biztos, hogy ha a gyerek a nagymama ölében köhög, akkor mindent átad neki, amit csak lehet.

Sokan amiatt is aggódnak, hogy a jelenlegi helyzetben a gyereket nem vizsgálja meg az orvos, hanem legtöbbször telefonon „távgyógyít”.

– Bizony, enyhe tünetek esetén telefonon keresztül is hallható egy köhögésről, hogy szükség van-e további vizsgálatra. Sok esetben akkor is pontosan ugyan-

annyit tudnék a gyerekről, ha ott állna előttem. Vagyis azt, amit a szülő elmond. Ilyenkor felesleges berángatni őket a rendelőbe, ezért már a járvány előtt is szorgalmaztuk az úgynevezett telemedicina terjesztését – meséli a gyermekorvos. – Természetesen ez csak indokolt esetben javasolt.

A telemedicina olyan egészségügyi szolgáltatás, amely valamilyen infokommunikációs eszközön keresztül jön létre.

A kontakt kontaktja

Sokan panaszkodnak arról, hogy akkor is tíz napra írja ki a gyereket a háziorvos, ha annak az ősztől-télen tipikus felső légúti tünetei négy nap alatt elmúlnak. Pedig az orvosok általában maguk sem hiszik, hogy a gyerek koronavírusos lenne, a tesztet sem végeztetik el, viszont a biztonság kedvéért fertőzöttként tekintenek rá. Tíz nap azonban nagy kiesés az iskolából, a szülőnek a munkából.

– Az orvosé a felelősség, ezért nem kockáztat. Ha azonban mindenkire tíznapos önkéntes karantént mérünk, aki köhint kettőt, akkor pont ugyanott fog tartani az ország, ahol tavasszal, és ebbe a gazdaság bele fog roppanni. Tapasztalat, megérzés, józan ész alapján kell döntenie. Állítom, hogy ha egy gyereknek folyik az orra, kilencven százalékban nem koronavírusos. Valamiféle józan középútra van szükség – javasolja Póta György.

A pozitív teszt esetén hozott intézkedések is gyakran értelmetlennek tűnnek. Például ha fertőzött egy gyerek, hazaküldik az egész osztályt, de az így karanténba kerültek testvérei továbbra is járhatnak az iskolába. Egy másik példa: az egyik hittantanár igazoltan koronavírusos lett, ezért hazaküldték az óráján részt vevő gyerekeket tíz napra. Természetesen a teszt eredménye nem azonnal a hittanóra után derült ki, tehát az említett gyerekek napokon át jártak iskolába és adhatták tovább a fertőzést például a padtársaiknak, de azokat nem küldték haza.

– Valahol meg kell húzni a határt, a kontaktszemélyeket, akik legalább két órán át voltak a fertőzöttel zárt térben, karanténba küldik, de a kontaktok kontaktját már nem szokták, mert ez egy olyan láncot képezne, aminek a vége beláthatatlan – összegzi véleményét az elnök. – Naponta ezer új eset van; ha így működünk, naponta 70-80 ezer embert kellene tíz napra hazaküldeni. Ezek nagyon nehéz döntések, hiszen egy árnyékkal harcolunk. ■